

Aurland kommune
Vangen 1
5745 AURLAND

Saksbehandlar, innvalstelefon
Kåre Træen, 5764 3004

Aurland kommune - budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025

Aurland kommunestyre har i møtet 16.12.2021, sak 103/21, handsama og vedteke budsjett 2022 og økonomiplan 2022 – 2025.

Aurland kommune er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrerte kommunar). For alle kommunar kontrollerer Statsforvaltaren at budsjett og økonomiplan er i balanse, og at det ikkje er budsjettert med uspesifiserte innsparingar.

Bustadsosialt arbeid

Kommunal- og distriktsdepartementet har sett i gang eit treårig forsøk for å skape ei tettare kopling mellom det bustadsosiale arbeidet og andre kommuneretta oppgåver hjå Statsforvaltaren. I forsøksperioden er Husbankens rettleiingsoppgåver overført til Statsforvaltaren. Eit godt bustadsosialt arbeid vil over tid vere lønsamt for kommunane, og til rettleiing og oppfølging av kommunane vil vi m.a. bruke informasjon frå budsjett og økonomiplanar. Vi ber derfor om at kommunane frå 2023 omtalar mål og tiltak innanfor det bustadsosiale arbeidet i budsjettdokumenta.

Oppsummering

Samanlikna med eit gjennomsnitt for kommunane i landet har Aurland svært høge inntekter, også når det blir teke omsyn til utgiftsbehovet for kommunale tenester. Statsforvaltaren meiner at med dette som grunnlag, skal kommunen godt vareta den økonomiske handleevna over tid. Det er planlagt ein sterk auke i lånegjelda. Med grunnlag i kommunen sine høge inntekter, meiner vi at kommunen må eigenfinansiere ein større del av investeringane mot reduksjon i nye låneopptak og gjere ein nærmare analyse av renterisikoen knytt til utviklinga av lånegjelda.

Til handsaminga og vedtaket til kommunestyret mangla løyvingsoversikt drift, jf. forskrifta § 5-4 første ledd. Vi ber om at denne oversikta for budsjett og økonomiplan blir lagt fram og vedteken av kommunestyret, og sendt til Statsforvaltaren innan 01.07.2022.

Kommunelov med forskrift

Vi viser til vårt brev av 09.11.2021 om handsaming og innsending av budsjett og økonomiplan til Statsforvaltaren. I brevet er m.a. krava til økonomiske oversikter omtalt. I dokumentet til budsjett- og økonomiplan for 2022 – 2025 har kommunen under hovudoversikter lagt inn tekst om løyvingsoversikt drift etter forskrifta § 5-4 første ledd. Men oversikta som er lagt inn, er etter forskrifta § 5-6. Difor manglar oversikt etter § 5-4 første ledd, som er obligatorisk for kommunestyret sitt vedtak.

Budsjett 2022

Etter førebelse Kostra-tal for 2021 har kommunekassen eit netto driftsresultat på 35,5 mill. kroner.¹ Det utgjier 11 prosent av driftsinntektene. Etter at det er avsett 10,1 mill. kroner til bundne fond, er avsetjinga til disposisjonsfond 25,4 mill. kroner. Fondet er ved utgangen av 2021 på 39,9 mill. kroner, som er 12,5 prosent av driftsinntektene. For kommunekonsernet² er den frie eigenkapitalen 24,6 prosent av driftsinntektene. Gjennomsnittet for landet utan Oslo er 13,7 prosent.

Inntekt på skatt og formue (inkl. naturressursskatt) og rammetilskot (frie inntekter) er budsjettert med 138,065 mill. kroner. Prognosen etter vedtaket til Stortinget og oppdaterte folketal per 01.01.2022 er på 136,7 mill. kroner.

Inntektene for eigedomsskatt er budsjetterte til 47,5 mill. kroner, tilsvarande som faktisk inntekt i 2021. Gevinst frå sal av konsesjonskraft er lagt inn med 15 mill. kroner, ein auke på 7,7 mill. kroner frå 2021-budsjettet. Inntekta frå konsesjonsavgift på vasskraftanlegg er vidareført med 17,4 mill. kroner. Netto finansutgifter er budsjettert med 10,9 mill. kroner, medan faktisk utgift i 2021 var 11,8 mill. kroner.

Netto driftsresultat er budsjettert med 10 mill. kroner. Dette utgjier 3,9 prosent av driftsinntektene. Resultatet blir disponert gjennom 6 mill. kroner i overføringar til investeringar, 3 mill. kroner i avsetjingar til bundne fond og 1 mill. kroner til disposisjonsfond.

Investeringsbudsjettet 2022

Kommunen har budsjettert med investeringar i varige driftsmiddel for til saman 97,2 mill. kroner. Investeringane er finansierte med 15 mill. kroner i nytt låneopptak, 31,3 mill. av unytta lånemidlar, momskompensasjon 17,3 mill., overføring frå drift 5,4 mill. og tilskot 28,3 mill. kroner. Lånefinansiering til brukarbetalte VA-anlegg utgjier 16,3 mill. kroner. Tenesteområdet pleie- og omsorg har dei største investeringane med 53 mill. kroner. Det er budsjettert med 6 mill. kroner i startlån frå Husbanken til vidare utlån.

Ved siste årsskifte hadde kommunen som konsern ei langsiktig lånegjeld på 258 mill. kroner, som utgjorde 80 prosent av driftsinntektene. I 2021 var landsgjennomsnittet utan Oslo 115 prosent.³ Etter førebelse Kostra-tal for 2021, har Aurland låg netto renteeksponering (29,8 prosent av totale driftsinntekter, mot landet utan Oslo 49,8).⁴

¹ Tal for kommunekassen

² og ³ Førebelse Kostra-tal for kommunekassen med kommunale føretak (KF), interkommunale selskap (IKS) og interkommunale samarbeid.

⁴ For Aurland betyr det at ein renteauke på ein prosent isolert sett vil belaste kommuneøkonomien med 0,3 prosent av driftsinntektene.

Økonomiplan 2022 – 2025

Økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp. Saman med årsbudsjettet skal han vise kommunestyrets prioriteringar og løyvingar og dei mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet byggjer på. Handlingsdelen til kommuneplanen, med same formål, kan inngå i økonomiplanen.

Inntekter som skatt, rammetilskot, overføringar og brukarbetalingar er i sum vidareførte på same nivå i heile perioden. Det same gjeld sum driftsutgifter.

Netto driftsresultat er budsjettert mellom 3,9 til 4,4 prosent, som gjev eit gjennomsnitt på 4,1 prosent. Sum netto driftsresultat i kroner for heile perioden er på 42,3 mill., og blir disponert gjennom overføringar til investeringsbudsjettet med 25,8 mill. kroner, avsetjing til bundne fond 7,9 mill. og til disposisjonsfond 8,5 mill. kroner. Det betyr ei oppbygging av disposisjonsfondet til kommunekassa (utan KF) til å utgjere om lag 18 prosent av budsjetterte driftsinntekter i 2025.

I heile økonomiplanperioden 2022 – 2025 er det planlagt investeringar i varige driftsmiddel på 241 mill. kroner. Av dette skal 119 mill. kroner bli finansiert med nye lån, der 74 mill. kroner utgjør lån til investeringar i VA-anlegg. Avdrag er budsjettert med 40 mill. kroner, og brutto lånegjeld aukar til om lag 130 prosent av driftsinntektene.

Finansielle måltal

Etter kommunelova skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal med handlingsreglar for utvikling av økonomien til kommunen. Finansielle måltal skal nyttast i planlegging og styring, som grunnlag for å vareta den økonomiske handleevna over tid. Aurland kommunestyre har vedteke følgjande måltal:

Netto korrigert driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	> 1,75
Gjeldsgrad i prosent av brutto driftsinntekter	< 75
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	> 10

Etter budsjett- og økonomiplan oppnår kommunen målsetjingane til måltala for driftsresultat og disposisjonsfond. Men gjelda aukar sterkare enn driftsinntektene, og gjeldsgraden vil ligge langt over måltalet.

Statsforvaltaren sine vurderingar

Samanlikna med eit gjennomsnitt for kommunane i landet har Aurland svært høge inntekter, også når det blir teke omsyn til utgiftsbehovet for kommunale tenester. Statsforvaltaren meiner at med dette som grunnlag, skal kommunen klare å oppnå dei vedtekte finansielle måltala og godt vareta den økonomiske handleevna over tid. Det er planlagt ein sterk auke i lånegjelda. Med grunnlag i kommunen sine høge inntekter, meiner vi at kommunen må eigenfinansiere ein større del av investeringane mot reduksjon i nye låneopptak. Sjølv om kommunen i utgangspunktet har låg netto renteesponering, bør det likevel gjerast ein nærmare analyse av utvikling av lånegjelda.

Til handsaminga og vedtaket til kommunestyret mangla løyvingsoversikt drift, jf. forskrifta § 5-4 første ledd. Vi ber om at denne oversikta for budsjett og økonomiplan blir lagt fram og vedteken av kommunestyret, og sendt til Statsforvaltaren innan 01.07.2022.

Med helsing

Lars Sponheim

Nils Erling Yndesdal
kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent